

Verdringingsreactie met zilvernitraat en koper.

1. Onderzoeken

a. Onderzoeksvraag:

Wat gebeurt er met het koperplaatje van zodra deze in aanraking komt met zilvernitraat?

b. Hypothese:

- Het koperplaatje verkleurt.
- Het koperplaatje begint te bruisen.
- De zilvernitraatoplossing verwijdert zich van het koperplaatje.
- ...

2. Voorbereiden

a. Materiaal:

- Zilvernitraat oplossing (1 M)
- Koper metaal en/of koperdraad
- Pincet
- Schaar
- Schaaltje
- Pasteur pipet
- Demi-water

b. Stoffen:

- Zilvernitraat oplossing (1 M)

H-zinnen:

H 272-314-410: Kan brand bevorderen; oxiderend. Veroorzaakt ernstige brandwonden en oogletsel. Zeer giftig voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.

P-zinnen:

P 273-280.1+3-301+330+331-305+351+338: Voorkom lozing in het milieu. Beschermende handschoenen en oogbescherming dragen. Na inslikken: de mond spoelen — geen braken opwekken. Bij contact met de ogen: voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten. Indien mogelijk, contactlenzen verwijderen en blijven spoelen.

c. *Proefopstelling:*

3. Uitvoeren

a. *Werkwijze:*

- Gebruik de schaar om een klein stukje koper af te knippen.
- Doe dit stukje koper in een petrischaal.
- Voeg wat water toe.
- Duw eventueel het stukje koper onder water tot het op de bodem blijft liggen.
- Voeg een druppel zilvernitraat toe.
- Observeer.

b. *Waarnemingen:*

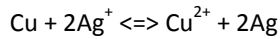

Er vormen zich grijze vlekken op het koperplaatje. Als je dichterbij kijkt zie een soort grijze pluus.

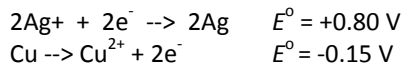
4. Reflecteren

Verklaring

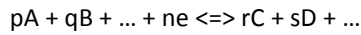
De chemie van het proces is relatief eenvoudig. We hebben hier met een redoxreactie te maken waarvan we de overall reactie als volgt kunnen opschrijven:

Schrijven we de halfreacties op dan krijgen we:

Aangezien dit een redox vergelijking is kunnen we de wet van Nernst toepassen:

$$E = E^\circ + \frac{RT}{nF} \ln \frac{a_A^p \cdot a_B^q \dots}{a_C^r \cdot a_D^s \dots} \Rightarrow E = E^\circ + \frac{0.059}{n} \log \frac{[A]^p \cdot [B]^q}{[C]^r \cdot [D]^s}$$

E° is de normaalpotentiaal (V)

F = Faradayconstante – 96500 C/eq

T is de absolute temperatuur (K)

n = aantal elektronen die bij de reactie betrokken zijn.

Als P=1 atm en a=1 kan de Nernstvergelijking getransformeerd worden in de logvergelijking. Op deze manier kunnen we ook de evenwichtsconstante berekenen.

$$E_{\text{Cu}} = 0.8 + \frac{0.059}{2} \log \frac{[\text{Cu}^{2+}]}{[\text{Cu}]} = 0.8 + \frac{0.059}{2} \log [\text{Cu}^{2+}]$$

$$E_{\text{Ag}} = -0.15 + 0.059 \log \frac{[\text{Ag}^+]}{[\text{Ag}]} = -0.15 + 0.059 \log [\text{Ag}^+]$$

$$E_{\text{Cu}} = E_{\text{Ag}} \Rightarrow$$

$$0.8 + \frac{0.059}{2} \log [\text{Cu}^{2+}] = -0.15 + 0.059 \log [\text{Ag}^+] \Rightarrow$$

$$\frac{0.059}{2} \log [\text{Cu}^{2+}] - 0.059 \log [\text{Ag}^+] = 0.8 + 0.15 \Rightarrow$$

$$\frac{0.059}{2} \log \frac{[\text{Cu}^{2+}]}{[\text{Ag}^+]^2} = +0.95 \Rightarrow$$

$$\log K = 32.2 \Rightarrow K = 10^{32.2}$$

Het resultaat laat zien dat het thermodynamisch evenwicht van deze reactie aan de kant van zilvervorming ligt.

b. Bronnen:

<http://www.thuisexperimenteren.nl/science/CuAgfractal/CuAgFractal.htm>

<http://www.rsc.org/Education/EiC/issues/2008september/ExhibitionChemistry.asp>

<http://www.zum.de/Faecher/Ch/BW/wuchu/2000-1.pdf>

<http://www.youtube.com/watch?v=LpgOqiU8dws>